Physical Education, Sport, Kinesitherapy Research Journal /PESKRJ/, 1(1), Art.3, pp.10-14, 2016
ISSN:2534-8620

PREPARATORY SPORTS ACTIVITY AT PRESCHOOL AGE

Zlatka Dimitrova
University "Prof. d-r Asen Zlatarov", Burgas, BULGARIA

Received on June 28, 2016. Accepted on June 30, 2016. Published on July 10, 2016.

Abstract:

The article presents the results of a sociological study on the status and organization of sports - preparatory exercises and games in kindergartens in Burgas. The article reveals opportunities for improving the conditions, improving the means and forms of work of physical education in preschool age.

From the results it is clear that in his work in physical education with children of preschool teachers give greater preference to mobile games to sport preparatory activity. The great advantage of sports is that they combine exercise with thrill, excitement, and sensation. In order that we readily take exercise, it should be made interesting and as everybody knows practically all kinds of games devised by man possess a certain degree of interest. Basketball, football, tennis, badminton, volleyball, swimming, etc. - all these and others not only give exercise to limbs but also provide a good deal of excitement and entertainment. Not only the players but spectators fell engrossed in a game because of its suspense and unexpected turns. So sports form is a very important part in education. Existing in the process of physical education means and methods are tedious and inadequate in terms of creative approach to solving the problems of physical activity of children in this age.

For the most part, kindergarten's teacher, they do not know methods of teaching untraditional sports (aerobics, zumba, yoga, scooters, cheerleading, etc.), the implementation of which would diversify the technology work in physical education in preschool age. These games also play important role in children's physical and mental development.

Keywords: mobile games, sport preparatory activity, kindergarten

Изграждането на детската личност зависи от многобройни и най-различни фактори, социално-педагогически въздействия и взаимодействия и други фенотипни условия на живот и развитие. Сред тях категорично се откроява и целенасочената двигателна активност, за която е доказано, че многобройните й разновидности са в основата на хармоничното развитие на подрастващите и са гаранция за комплексното въздействие на физическото възпитание като педагогически процес и дейност (Кинов, Ст., 2014).

Двигателното развитие на подрастващите е проблем с ключово значение, което налага целесъобразното му планиране. „Заниманията със спорт, при добра организация и използване на различните форми в детската градина осигурява здраве, двигателен опит, формиране на умения и изграждане на мотивация за самостоятелна двигателна дейност." (Дамянова, С. и кол., 2008)

Съвременните деца, обаче, израстват в условията на информационното общество, което ги изправя пред голям обем интелектуална натовареност – децата от предучилищна възраст овладяват учебно съдържание по български език и литература, математика, ориентиране в социалния и природния свят, изобразително изкуство,

конструктивно-технически и битови дейности, музика, чужди езици и както се оказва на практика, много често решаваните задачи в тези образователни направления, са с тежест относително по-голяма от задачите, обезпечаващи тяхното двигателно развитие

Липсата на щатни специалисти по физическо възпитание, недостатъчната спортна материална база и инвентар, а така също и неизползването на усъвършенствани и нови методики на преподаване са сред причините, които оправдават неглижираното отношение на детските учители към задачите на двигателно развитие в предучилищна възраст.

Именно наслагването на тези многопластови противоречия между условията на живот в информационното общество и ширещите се социални нагласи за приоритетно интелектуално развитие, от една страна, държавните образователни изисквания за предучилищно възпитание и подготовка и осигурените условия, оптимално обезпечаващи тяхното изпълнение, от друга страна насочиха интереса ни към изследване и анализ на мястото на спортно - подготвителните упражнения и игри в детските градини на гр. Бургас.

С цел да разберем какво е състоянието на физическото възпитание в предучилищна възраст и да определим действителното място, което заемат спортно – подготвителните упражнения и игри в общия процес на педагогическо взаимодействие с децата се определиха следните задачи:

- ✓ да се определи действителното място, което заемат спортно-подготвителните упражнения и игри в процеса на обучение по физическо възпитание;
- ✓ да се разкрият възможностите за подобряване на условията, усъвършенстване на средствата и формите на работа по физическото възпитание в предучилищна възраст.

Приложихме метода на социологическото анкетиране с 96 действащи учители, методисти и директори на детски градини от гр. Бургас. Анкетата включва 9 коректно формулирани въпроса с 74 варианта на отговор. Анализът на получените сведения от анкетата позволява да се направят обобщения и изводи за методическата работа по физическо възпитание в детските градини, а именно:

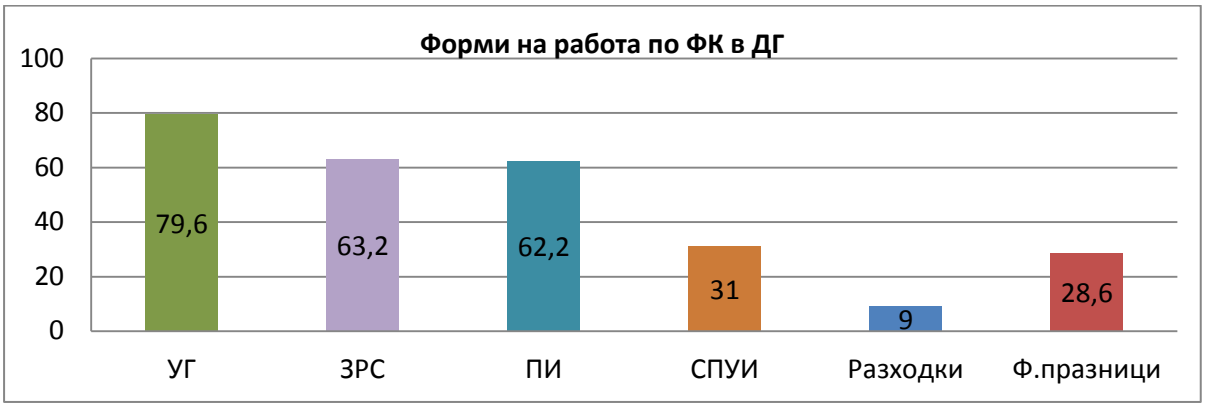
Първият въпрос изискваше участниците в анкетата да ранжират по степен на важност формите на работа, които използват в работата си с децата.

Графичното изображение на направения рейтинг (Фиг. 1) разкрива, че приоритетни се явяват подвижните игри, спортно–подготвителните упражнения и игри и утринната гимнастика. От графиката е видно, че с най-голям процент на първо място анкетираните поставят утринната гимнастика - 79,6%, следвани от задължителните регламентирани ситуации 63,2% и подвижните игри - 62,2%. Минималната разлика в процентно отношение позволява констатацията, че учителите от детските градини разбират и съзнателно отчитат, че за децата от предучилищна възраст е важно да укрепват своето здраве, да развиват естествената моторика и физическите си качества.

Спортно подготвителните упражнения и игри включващи разнообразна двигателна активност, развиващи комплексно физическите и личностни качества на децата се практикуват едва от 31% от анкетираните преподаватели.

Corresponding author Zlatka Dimitrova, *e-mail:* dimitrova.zlatka@yahoo.com

Фигура №1. Форми на работа по физическа култура в детската градина

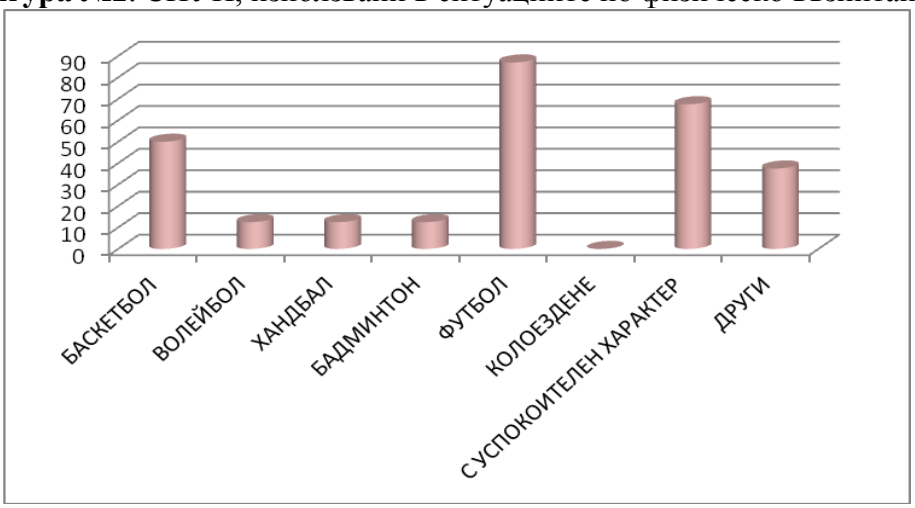

Показателите на фиг. 1 позволяват да се извърши констатацията, че учителите в детските градини отделят най-голямо внимание на провеждането на утринната гимнастика. Този процес, по наше мнение, не решава в пълна степен основните задачи на физическата култура в предучилищна възраст. Тревожна е тенденцията в мнението на учителите, която разкрива неглижираното им отношение към използването на спортно-подготвителните упражнения и игри в работа по физическо възпитание.

На въпроса *кои спортно–подготвителни упражнения и игри използват в ситуацията по физическа* култура анкетираните посочват като най–предпочитани СПУИ с елементи на футбол – 87,5%, СПУИ с успокоителен характер са предпочитани от 62,5% от преподавателите, СПУИ с елементи на баскетбол са третите по предпочитание занимания – те са посочени от половината от анкетираните педагози. (Фиг. №2)

На СПУИ с елементи на хандбал, бадминтон и волейбол се падат по 12,5%, игрите с елементи на колоездене не са посочени от нито един от анкетираните.

Фигура №2. СПУИ, използвани в ситуациите по физическо възпитание

По отношение на интереса на децата към СПУИ 75% от анкетираните отговарят с „да”, а 25% - с „невинаги”. Личният пример на учителя има огромно значение в тази възраст, характеризираща се със стремеж към подражание. Според нас не се използват пълноценно възможностите на СПУИ в предучилищна възраст, поради не достатъчната компетентност на детските учители.

Като *любими на децата игри*, анкетираните са посочили игрите с топка: СПУИ с елементи на футбол и баскетбол; игри с елементи на хандбал и волейбол са поставени

на второ място, колезденето е поставено на трето място сред анкетираните. Преподавателите в детските градини не са посочили спортно подготвителни игри с елементи на плуване, зимни спортове (ски, шейни), ролери, тротинетки, тенис на маса и тенис на корд. Според нас това се дължи на липсата на материална спортн база и пособия за практикуването на елементи от тези според нас инетересни и забавни за децата спортове.

На въпроса *често ли променят правилата на използваните СПУИ* с „да" отговарят 25%, а с „понякога" – 75%. Учителите с по-голям педагогически стаж са по-склонни да променят правилата на използваните игри, докато тези с по-малък стаж посочват най-често „понякога" като отговор. Съответното разпределение на отговорите на анкетираните ни позволява да заключим, че реализираните в процеса на физическото възпитание средства са еднообразни и недостатъчни по отношение на твореския подход към решаване на проблемите на двигателната активност на децата в тази възраст.

Мнението на анкетираните в детските градини на гр. Бургас по следващия въпрос е свързан със съдържателния план на ядро „ Спортно –подготвителна двигателна дейност" в образователно направление „ Физическа култура". Анализът на резултатите разкрива, че 65,3% от анкетираните учители не ги одобряват и се затрудняват в прилагането и преподаването им и само 34,7% смятат, че са добре разработени.

Анализирайки мнението на анкетираните по въпроса, свързан с материалната база за изпълнение на образователното съдържание в ядро „ Спортно –подготвителна двигателна дейност, следва да отбележим, че 60,02% не са удовлетворени от състоянието на материалната база, а 39,85% смятат, че е необходимо спешно нейното обновяване.

В съдържанието на анкетата беше формулиран и на пръв поглед необичаен въпрос. Той целеше да установи какви нетрадиционни мини спортове се използват в детската градина изобщо. По-голямата част от анкетираните 93,8% не посочват дали използват нетрадиционни средства (което ние приемаме за отрицателен отговор) и само 6,1% от учителите споделят, че използват аеробика, зумба, йога, мажоретни танци, кегелбан, ролери, тротинетки по време на утринната гимнастика и в нерегламентирани ситуации.

Стереотипното подчертаване ролята на традиционните форми на работа по физическа култура разкрива формалното отношение към оздравителните, образователните и възпитателните задачи, към проблемите, свързани с формирането на двигателни навици и усъвършенстване на мотриката на децата. Допълнително, неглижирането на спортно подготвителните упражнения и игри, като самостоятелна форма на работа, разкриват игнорирането на ефекта от процеса, при който разучаването и усъвършенстването на елементи от детски спортове протича по-леко – не само оздравителното и възпитателното им значение за детското развитие, но и повишаването на емоционалното състояние на занимаващите се.

Анализът на обработените данни от анкетата с учителите, методисти и директори от детските градини на гр. Бургас убедително разкрива, че:

1. В работата си по физическо възпитание с деца от предучилищна възраст педагозите отдават по-голямо предпочитание на подвижните пред спортно-подготвителните игри и упражнения, въпреки че в по-голямата си част децата с удоволствие се включват в тях;
2. Съответното разпределение на отговорите на анкетираните ни позволява да предположим, че съществуващите в процеса на физическото възпитание средства и методи са еднообразни и недостатъчни по отношение на творческия подход към решаване на проблемите на двигателната активност на децата в тази възраст;

3. От спортно-подготвителните игри и упражнения безспорно надделява интересът към игрите с елементи на футбол, следвани от тези, с елементи на баскетбол;
4. Учителите с по-голям педагогически стаж, вероятно поради по-големия си опит, са по-склонни да променят правилата на използваните игри, в зависимост от предпочитанията и възможностите на децата;
5. В организацията на заниманията по физическо възпитание преобладават традиционните форми, средства и методи на работа, което затруднява ефективното решаване на поставените задачи в съвременните условия.
6. В по-голямата си част действащите кадри в детските градини не владеят методики на преподаване на нетрадиционни спортове (аеробика, зумба, йога, тротинетки, мажоретни танци и др.), прилагането на които би разнообразило технологията на работа по физическо възпитание в предучилищна възраст.

References:
1. **Damyanova S**., Yordanova N., Simeonova T. (2008) Zdraveto i fizicheskite kachestva na detsata ot preduchilishtna vuzrast, v zavisimost ot zanimaniyata sus sport, Nauchni trudove na Rusenski universitet, tom 47, seriya 5.44
2. **Dancheva R., Ganeva M., Zhivkova K**. (1985) Sportno – podgotvitelni uprazhneniya i igri v detskata gradina, Sofiya
3. **Kinov St**. (2014) Izvanurochnata deynost v sistemata za fizichesko vazpitanie i sport (ideina kontseptsiya, sadarzhanie i formi za realizatsiya), avoreferat na disertatsionen trud, Blagoevgrad
4. http://www.usmihnat-basket.bg/sites/default/files/files/programa.pdf